

Předmluva

Fakulta sociálních věd UK, založená v roce 1990, patří k nejmladším fakultám Karlovy univerzity. Na dynamicky se rozvíjející fakultě vznikaly a vznikají obory, které před rokem 1989 nemohly být v plné šíři pěstovány nebo obory úplně nové. K nim se řadí i mezinárodní teritoriální studia, která se vyprofilovala na čtyřech katedrách: německých a rakouských studií, ruských a východoevropských studií, amerických studií a naposledy v roce 1997 na katedře západoevropských studií.

Nejmladší katedra Institutu mezinárodních studií se zabývá problematikou dějin, politických systémů, právních systémů, ekonomické problematiky a kultury západoevropského teritoria. Největší důraz je kladen na klíčové země: Spojené království Velké Británie a Severního Irska, Francii, země Beneluxu, Skandinávie a jižní Evropu. Zvláštní pozornost je věnována problematice evropského integračního procesu v jeho celé šíři a rozmanitosti.

Katedru tvoří tým stálých členů a široký okruh externích spolupracovníků z různých akademických, státních a mezinárodních institucí. Každý semestr na katedře působí hostující profesoři z Velké Británie, Dánska, Švédska, Německa, Švýcarska a dalších zemí. Součástí programu se stala tzv. francouzská studia. Každý semestr probíhají tři až pět kursů ve francouzštině přednášených francouzskými kolegy, kteří buď žijí v Praze trvale nebo dojíždějí.

Nezastupitelnou roli hrají pro život katedry interní a externí doktandí, kteří se podílejí na výuce, výzkumu a mnoha projektech katedry. Občanské sdružení absolventů a přátel katedry EUROPEUM je toho dynamickým důkazem.

Významným krokem k provázání kursů s evropskou problematikou na celé FSV UK a k posílení vnitřní spolupráce na fakultě přispělo vytvoření programu vzdělávání státní správy v evropských záležitostech EURO-

PEUM. Program koordinovaný katedrou západoevropských studií dostal pochvalná hodnocení v mnoha vládních dokumentech a je považován za ojedinělý svého druhu v celé ČR.

Evropská studia ve všech svých podobách mají na FSV mnohovrstevnatý život. Naše aktivity získaly unikátní ocenění Jean Monnet Centre of Excellence v Evropských studiích, jediné ve střední Evropě. Ze šesti Jean Monnet Chairs v ČR obdržela dvě ocenění naše fakulta, jedno katedra západoevropských studií. Katedra západoevropských studií FSV UK byla přizvána do prestižních „klubů“ EUROMASTERS a EUROPÆUM právě díky evropským kursům.

Časopis INTERGRACE vydávaný občanským sdružením EUROPEUM, jediný svého druhu si již získal své čtenáře a na summitu v Nice měl nejpočetnější zastoupení akreditovaných novinářů. Jeho zpravodajství přebíraly mnohé deníky. Grant TEMPUS „Institution Building – European Studies“ napomohl nejen k navázání mnoha důležitých kontaktů, ale i vybudování učebny Evropských studií se špičkovým technickým vybavením a zárodku knihovny Evropských studií.

Katedra hraje rovněž významnou roli v European Community Studies Association (ECSA) se sídlem v Bruselu v České asociaci pro evropská studia (www.ecsa-czech.cz), v jejíž Radě zasedají tři učitelé FSV UK včetně předsedkyně. ČAES připravuje v současné době velký projekt vzniku Koordináčního centra evropských studií na podporu vzniku center evropských studií po celé ČR.

V rámci přípravy České republiky na vstup a následné členství v Evropské unii hraje nezastupitelnou úlohu Evropská studia. FSV UK reflektuje nejen tuto realitu, ale i společenskou poptávku v mnohovrstevnatosti této problematiky. Evropská témata prolínají studijní programy jednotlivých institutů: IES založil katedru Evropské ekonomické integrace, na IMS na katedře západoevropských studií byl akreditován obor Evropská studia, IPS vytvořil specializaci na evropskou problematiku v rámci katedry mezinárodních vztahů, kursy evropské mediální politiky jsou přednášeny na IMKŽ a evropské sociální politiky na ISS.

Evropská studia a centra evropských studií sice se zpožděním oproti Polsku a Maďarsku vznikají na všech českých vysokých školách. FSV UK i v tomto učinila významný krok vpřed před dvěma lety, když připravila za intenzivní spolupráce čtyř institutů a jednotlivců z IPS multidisciplinární magisterský program Evropských studií. Tento program byl konzultován i s nejprestižnějšími pracovišti evropských studií v Evropě, s nimiž

katedra západoevropských studií úzce spolupracuje (College of Europe v Bruggách, European University Institute ve Florencii, EIPA v Maastrichtu, Jean Monnet Centre of Excellence v Limericku, Jean Monnet Centre of Excellence v Bath, Paris III, Kolín nad Rýnem a další) a odezva byla velmi příznivá.

Magisterský program evropských studií byl akreditován v prosinci 2001 a zakotvil na katedře západoevropských studií jako druhý magisterský program garantovaný katedrou.

Aktivity katedry, stejně tak i odborné zaměření jejích členů představují multidisciplinární mozaiku. Tou se právě katedra představuje ve svém sborníku.

Doc. PhDr. Lenka Ravná, CSc.
Jean Monnet Chair
vedoucí katedry západoevropských studií
IMS FSV UK

Praha, únor 2002